

نظری به کتب ادیان

(۲)

✽ مکتب انبیاء

✽ سابقه احکام

✽ افتراء

✽ آنچه دانستیم

✽ اسلام و ایمان چه معنی دارد؟

مکتب انبیاء

انبیاء و فرستادگان خدا که رهبر و مربی واقعی بشرند برای تقویت جنبه با ارزش بشر یعنی روان او آمده اند و همواره هدفشان تربیت اخلاق و بالا بردن سطح فکر مردمان و دفعه فاسد و زیانهای روحی و اخلاقی آنان بوده است .

آنان گرچه از لحاظ جسم و بدن نیز تعلیماتی به مردم داده و ره و سلامت می و بهداشت را در ضمن تبلیغاتشان گوشزد نموده اند ولی تربیت بدنی افراد آنها، از نظر آنان چندان شایسته اهمیت نبوده بلکه صاهن سعادت و خوشبختی افراد و اجتماع را تقویت روح و تربیت اخلاق و نورانی کردن افکار آنان دانسته اند و احکام و مقرراتی که برای بشر آورده اند عمدتاً تأثیرات روحی و نتایج روانی آنها مورد توجه بوده است .

کلیه واجبات دینی آثار فوق العاده عجیبی در تصفیه روح و منزّه کردن افکار و عقاید انسانی داشته و همه چیزهایی که بوسیله پیغمبران غدغن شده بطور قطع مفاسد و آثار سوئی روی روان و ایمان افراد دارد . و مصالح و معنوی احکام دین گرچه از نظر عقل کاملاً روشن نباشد و عقلاء عموماً نتوانند در این مورد

قضاوتی کنند ولی باید توجه داشت که اینجهت فقط در اثر نارسائی عقل بشر است زیرا تشخیصهای افراد غالباً روی محسوسات و منافع و مضار مادی دورمیزند و حتی دستگاههای مهم و مجهز یکبارگی تجزیه و تحلیل اشیاء اختراع شده و خواص مواد را بطور دقیق اندازه گیری مینماید تاکنون نتوانسته میزان آثار مواد غذایی را روی روحیه اشخاص بسنجد و لذا چیزهایی که مصرف آن از نظر دین ممنوع و حرام است بطور کامل غیر مشخص بوده با اینکه بطور مسلم تمام احکام دینی روی مصالح و مفاسد واقعی برقرار شده است .

حضرت رضا (ع) میفرماید : **ان الله تبارك وتعالى لم یبجح اسكالا ولا شر بالالما فیه من المنفعة والصلاح ولم یحرم الالما فیه من التلف والضرر والفساد** خداوند متعال هیچ خوردنی و آشامیدنی را مباح نفرموده مگر برای آنچه در او از منافع و مصالح است و هم چنین غدغن نفرموده مگر چیزیرا که باعث نابودی و زیان و فساد باشد (۱) .

سابقه احکام

روی این اساس آشکار میشود که اصول احکام دینی که بوسیله پیغمبران به مردم اخطار شده بایکدیگر اختلافی نداشته است مثلاً واجباتیکه ضروری دین اسلام است مانند نماز و روزه و زکوة و حج و غیره در ادیان حقه سابقه نیز واجب بوده است چنانچه در موارد مختلفی از قرآن مجید باین موضوع اشاره شده است . گرچه در نزد ملت‌هایی که خود را به ادیان گذشته نسبت میدهند اسم و اثری از این واجبات نیست زیرا کتاب‌هایی که از آنها اکنون بنام کتاب آسمانی اسم برده میشود تغییرات بسیاری در آنها داده شده بعدیکه میتوان نسبت آنها را با خداوند متعال انکار کرد و همچنین محرمانتیکه در این دین ثابت است از قبیل زنا و خوردن مردار و نوشیدن مشروبات الکلی و غیره بطور مسلم در ادیان سابقه نیز حرام بوده است زیرا در صورتیکه این امور در ادیان گذشته حرام نبوده باشد این سؤال پیش میآید که اگر این چیزها مفسده و زیان مسلم دارد چگونه میشود که خدای متعال بوسیله پیغمبران گذشته مردم را از مضرات آنها واقف ساخته و آنان را بر حذر

نداشته باشد ؟ و اگر فساد و ضرر واقعی ندارد چطور ملت مسلمان را از استفاده از آنها بجهت محروم ساخته است ؟

ابو بصیر از امام باقر (ع) نقل میکند که فرمود: **ما زالت الخمر في علم الله وعند الله حرام وانه لا يبعث الله نبياً ولا يرسل رسولا الا ويجعل في شريعته تحريم الخمر وما حرم الله حراماً فاحله من بعد الا للمضطر ولا حل الله حلالاً قط ثم حرمه** (مستدرک کتاب الاشرار به باب ۵ ص ۱۳۶) پیوسته مشروبات الکلی در علم خدا و نزد خداوند حرام بوده و هیچ پیغمبر را نفرستاده مگر آنکه شراب در شریعت او حرام بوده است و بطور عموم خداوند هیچ چیز را ممنوع نکرده که پس از آن حلال کرده باشد مگر برای مضطر و هیچ چیز را هرگز حلال نفرموده که سپس حرام فرماید .

و نیز رسول اکرم فرمود: **فوالذي بعثني بالحق نبياً انه ما شرب الخمر الا ملعون في التوراة والانجيل والقرآن** (مستدرک ج ۳ ص ۱۳۹) یعنی قسم بآنکه مرا برستی فرستاده که شراب نمیشامد کسی مگر آنکه در تورا و انجیل و قرآن ملعون و مطرود خواهد بود

اقتراء

از این بیانات بخوبی آشکار میشود که مشروبات الکلی پیوسته مورد نفرت تمام انبیاء بوده و در تمام کتب آسمانی از مصرف آن کاملاً منع شده است و آنچه نسبتهای ناشایسته از شراب خواری و عملیات منافی عفت مخصوصاً با محارم و غیره که در تورا و انجیل کنونی ببینیم بران و اولیاء خدا داده شده برخلاف موازین عقل و ادراک بشری است زیرا افعالی که موجب فساد روح و زوال عقل و ایمان انسانست چگونه ممکن است از افراد برگزیده ای چون پیغمبران خدا صادر شود .

آنچه دانستیم

از بیانات گذشته دو مطلب دانستیم :

۱ - اصول احکام و شرایطیکه بوسیله پیغمبران بر حق و فرستادگان الهی برای مردم مقرر شده یکسخت و اختلافی ندارد و واجبات و محرماتیکه بعنوان اساس و پایه دین مقدس اسلام تعیین شده همان واجبات و محرماتیکه خداوند عالم توسط

انبیاء گذشته نیز برای امتهای سابقه بیان فرموده بود گرچه از لحاظ بعضی خصوصیات و طرز اداء و چگونگی اجراء آنان تفاوتی داشته باشد .

۲ - فایده و ضرر هائیکه در مورد احکام شرع شایان توجه بوده و بملاحظه آنها مردم را وادار نموده اند که بعضی کارها را بعنوان واجبات انجام دهند و اموری را تحت عنوان محرمات ترک کنند تنهامر بوط بجسم و بدن نبوده و لذت و خوش آمد موقت در نظر گرفته نشده است بلکه عمده عنایت روی جنبه روحی و روانی بشر بوده است و بمنافع و مضار اخلاقی و فکری و اعتقادی زیادتر اهمیت داده شده است و نظر باینکه تاکنون دستگاهی برای تشخیص و سنجش خواص و منافع اخلاقی و روانی خوراکیها در جهان بوجود نیامده، تا چه رسد به نتایج روانی افعال و کردار، و آنچه تاکنون در نتیجه کوششهای فراوان دانشمندان فراهم شده فقط آزمایشگاه - هائی برای اندازه گیری خواص مواد غذایی و تأثیرات آنها روی بدن انسان بوده است لذا بسیاری از مصالح و مفاسد احکام شرعیه تا بحال برای مردم پوشیده مانده است .

ما قیلاً بطور اختصار در باره موضوع اول بحث می کنیم و توضیح و تشریح بحث را ب بعد موکول مینمائیم .

اسلام و ایمان چه معنی دارد ؟

شایسته است که قبل از وارد شدن بمقصد سخنی در باره معنی لفظ اسلام و ایمان و مراد از این دو کلمه بیان کنیم :

اسلام در لغت بمعنی انقیاد و اطاعت و تسلیم در برابر امر و امر کننده و نهی - های او بدون اعتراض و چون و چرا است (۱) و ایمان نیز بقول اهل لغت تصدیق مطلق است . ولی در نزد اهل شرع آندینی را که نسبت بخدا داشته باشد و بر حق باشد اسلام میگویند :

در حدیث نقل شده که شخصی از امام (ع) سؤال کرد : **ما الاسلام ؟** اسلام چیست، حضرت در جواب فرمودند : **دین الله و اسمہ الاسلام** ، و هر آنکه اعتراف و اقرار بدین خدا و آنچه بوسیله پیغمبران آمده بنمایند مسلم است و هر کس

دستورات و مقررات دین خدا را بکار ببندد مؤمن است (۱)

ولذا در آیاتی چند از قرآن مجید نسبت بامتهای پیغمبران گذشته از
گرویدن آنها تعبیر با اسلام و ایمان شده است و نیز خداوند بزرگ در سوره آل عمران
میفرماید: **ان الدین عند الله الاسلام** یعنی (دین نزد خدا انقیاد و تسلیم در
برابر مقررات تغییر ناپذیر او است) و همه پیغمبران برای دعوت مردم بسوی این دین
آمده اند و در جای دیگر میفرماید: **ومن یتبع غیر الاسلام دیناً فلن یقبل**
منه و هو فی الآخرة من الخاسرین هر کس غیر دین خدا روش و مرام دیگری
برای خود جویند هرگز او پذیرفته نخواهد شد و او در روز واپسین از
زیانکاران است (۲)

(۱) مجمع البحرین

(۲) سوره آل عمران آیه ۸۵

مستی بی شراب؟

اصناف المکرار بعة : سکر الشباب و سکر المال و
سکر النوم و سکر الملك،

یعنی : مستی بر چهار گونه است : مستی جوانی، و مستی دارائی
و مستی خواب و مستی فرمانروائی ،

(تحف العقول - علی علیه السلام)